

***Cochlicella barbara* (Gastropoda Pulmonata), een mediterrane landslak, levend in Den Haag gevonden**

A.C. van Bruggen

Summary.- Two live juvenile specimens of the Mediterranean land snail *Cochlicella barbara* (L.) were found on peaches (traced to 'southern France') in a greengrocer's shop in The Hague in July 2011 – this is a new record (northernmost locality) of the species in The Netherlands.

Op een zaterdag in juli 2011 kochten wij bij onze groenten- en fruitspecialist Braam aan het Willem Royaardsplein in de wijk Duinzigt (Benoordenhout, Den Haag) een aantal mooie grote perziken. Later, bij het schillen, kwam uit twee verschillende vruchten elk een levend slakje met een conisch schelpje met enigszins gekielde eindwinding te voorschijn. De slakjes hadden zich verstopt in de kleine ruimte waar het steeltje van de vrucht ontspringt. Ik herkende de slakjes als jongen van de dubbel gebandeerde variant (zie kleurenplaat 24 fig. 1a in Kerney, Cameron & Jungbluth, 1983) van de mediterrane soort *Cochlicella barbara* (L., 1758). De lengte van de schelpjes is 4.0 mm (c. 4½ windingen) en 4.7 mm (c. 5 windingen), zie fig. 1-2. Het materiaal is gedeponereerd in Naturalis; vergelijking met ander materiaal in deze collectie bevestigde de determinatie. Navraag bij de firma Braam kon de diertjes alleen traceren tot 'Zuid-Frankrijk'. Overigens, de perziken in kwestie waren in het geheel niet beschadigd door de slakjes. De foto's, waarvoor veel dank, zijn van de hand van Ton de Winter.

Collegae Bank en de Winter waren zo vriendelijk mij te wijzen op eerdere vermeldingen van deze mediterrane soort in Nederland. Boesveld (2005) vond *C. barbara* langs de kust in noordwestelijk Zeeuws-Vlaanderen en op westelijk Noord-Beveland in vijf hokken van 1×1 km (zie ook de website van de Stichting Anemoon, het voorkomen in Zeeuws-Vlaanderen kennelijk al daterend van voor 1990). Overigens, Boesveld (2005: 2bb) bemonsterde alleen de "direct langs de kust gelegen kilometerhokken". Het is niet duidelijk in hoeverre hier sprake is van gevestigde en florerende kolonies. Het is de

vraag of deze soort echte overlevingskansen in Nederland heeft en daardoor eventueel schade zou kunnen aanrichten aan commerciële belangen of de locale fauna. De zomer zal geen probleem zijn, maar een beetje strenge winter zal voor deze warmteliefhebbers (Kerney, Cameron & Jungbluth, 1983: 252) toch wel fataal kunnen zijn.

De vindplaats Den Haag, tot op heden de noordelijkste in Nederland (en ook ter wereld?), is uiteraard een secundaire vindplaats. De kistjes met perziken zijn natuurlijk via de veiling of de groothandel in Den Haag terecht gekomen. Het blijft dus een onzekere zaak. Het is goed dergelijke vondsten te signaleren – de betekenis daarvan voor onze malacofauna dient echter niet overschat te worden.

Literatuur

- BOESVELD, A. (2005): Inventarisatie van de landslakken van de Zeeuwse kust, met nadruk op de Nauwe korfslak. – Leiden (Stichting European Invertebrate Survey Nederland): 26 pp.
- KERNEY, M.P., R.A.D. CAMERON & J.H. JUNGBLUTH (1983): Die Landschnecken Nord- und Mitteleuropas. – Hamburg/Berlin (Verlag PAUL PAREY): 384 pp.

Adres van de auteur:

Dr A.C. van Bruggen
Cees Laseurlaan 1185
2597 GN Den Haag

acvanbruggen@hetnet.nl en
dolf.vanbruggen@ncbnaturalis.nl

Figuur 1-2. Jonge exemplaren van *Cochlicella barbara* (L.) uit perziken van een groenten- en fruitspecialist in Den Haag/Benoordenhout (sterk vergroot; foto's Dr A.J. de Winter)